

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.
EV 3101/09 - ISSN 1335-5228
IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,
Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava
Tlačí MAFRAPRINT
Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 15. januára 2021

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXIV. - Číslo 1

2 Pribudnú ďalšie MOM-ky

Rady pred mobilnými odbernými miestami v Bratislave sú neúnosné, magistrát chce preto spustiť ďalších 20 až 25.

6 Plány samospráv na rok 2021

Čo považujú predstavitelia bratislavských samospráv za prioritu, s ktorou môžeme rátať napriek obmedzeným financiám pre koronakrízu?

8 Dobrý tip na zimný výlet

Vyberte sa s nami chodníkmi čarovného údolia Vydrice.

11 Boli to páni čašníci

Pripomeňte si mená legendárnych čašníkov z bratislavských kaviarní, na ktorých mnohí dodnes spomínajú.

Strážny domček (vpravo) chcú zbúrať, stanička oproti ohrozená nie je.

ŽELEZNÁ STUDIENKA Historický strážny domček chcú železnice zbúrať

BRATISLAVA

Značný rozruch vyvolal návrh na modernizáciu železničného uzla Bratislava – vetva ZÁPAD, ktorý ráta s odstránením strážneho domu na zastávke Železná studienka. Ide totiž o národnú kultúrnu pamiatku. Zámer spoločnosti Železnice Slovenskej republiky, ktorá chce zrekonštruovať trať medzi bratislavskou Hlavnou stanicou a Devínskou Novou Vsou, bol zverejnený na portáli EIA v rámci posudzovania vplyvu na životné prostredie. Ako dôvod na zbúranie stráž-

neho domčeka z roku 1904 železnice uvádzajú jeho „kolíziu s plánovanou treťou vlakovou koľajou a novým nástupišťom pre cestujúcich“. V materiáli

sa hovorí aj o potrebe odstrániť z tejto zastávky ďalší historický objekt (drevenú čakáreň), ten však už neexistuje.

Pokračovanie na str. 3

Modernizácia železničného uzla

- Týka sa úseku ŽST Devínska Nová Ves – ŽST Bratislava Hlavná stanica, celková dĺžka stavby je 15,9 km, celkové náklady sa odhadujú na 417 miliónov eur.
- Do roku 2025 investor predpokladá vybudovanie nových železničných zastávok Patrónka a Bratislava - Železná studienka s modernizáciou úseku Devínska Nová Ves – Bratislava - Lamač (vrátane) na jestvujúcich koľajach.
- Do roku 2030 sa uvažuje s modernizáciou Hlavnej stanice, po roku 2030 sa ďalej uvažuje s prípravou na tretiu koľaj vrátane vybudovania novej tunelovej rúry.
- Následne sa plánuje doplnenie tretej traťovej koľaje v úseku Hlavná stanica – Lamač a v druhej etape v úseku Lamač – Devínska Nová Ves.

Termín sa posúva

BRATISLAVA

Celomestská parkovacia politika v Bratislave sa nespustí začiatkom roka 2021, ale až na jeseň.

Mestskí poslanci rozhodli o posune účinnosti VZN z 1. januára na 1. októbra. Okrem procesov verejného obstarávania posun ovplyvnili následky koronakrízy a výpadky v rozpočte.

Koncom augusta 2020 spustil magistrát verejné obstarávanie na jadro parkovacieho systému ParkSys. Mesto zároveň pripravuje, resp. už realizuje ďalšie verejné obstarávania na parkovacia aplikácia, monitorovací systém na kontrolu parkovania, parkomaty, ako aj analýzy parkovania v jednotlivých zónach či prípravu projektov organizácie dopravy. Rovnako pracuje na budovaní potrebných kapacít parkovania pre rezidentov a rozbehu záchytných parkovísk.

V rámci celomestskej parkovacej politiky majú byť spoplatnené zóny iba na miestach, kde je výrazný problém s parkovaním, a iba v časoch, keď problém s parkovaním pretrváva. Prevádzkovateľom parkovacej politiky bude hlavné mesto. (TASR)

PEVNÝ POSTOJ SA TRÉNUJE ĽAHŠIE,
AK MÁŠ PEVNÉ MIESTO V PRÁCI

Malá Fatra

Scarlett platformová pokladnička

LIDL je dlhodobý a stabilný zamestnávateľ, na ktorého sa môžeš spoľahnúť aj v neistých časoch.

top Bratislava
top Bratislava
najzamestnávateľ 2019
1. miesto Obchod a služby

LIDL
Správna voľba

Slovo k veci

Chvíľu offline

Na príchod nového roka sme čakali s nádejou, že pomer síl v boji s koronou sa aj vďaka vakcínám čoskoro zmení.

Fakt je, že prvý január prišiel bez veľkej slávy - jeden deň vystriedal druhý a boli sme v roku 2021. Spolu s koronou. Navyše, už aj v Bratislave sa rozšírila britská mutácia vírusu, takže infikovaní budú zrejme pribúdať rýchlejšie ako doteraz. A očkovania proti Covidu sa bežný smrteľník tak skoro nedeje, hoci napríklad mladá a zdravá športovkyňa dokázala v nemocnici na Kramároch predbehnúť zdravotníkov.

Nie je ľahké žiť celé mesiace v obavách o zdravie, v existenčnej neistote, navyše v znechutení z podivných výhod pre vyvolených. Ten tlak je silný. Psychológovia však neradia nič lepšie, ako nechať sa strhnúť negatívnymi emóciami. Je veľa dobrých správ a treba ich vnímať. Napríklad najnovšia iniciatíva bratislavského magistrátu a mestských častí, aby sme sa mohli dať otestovať bez čakania v dlhých radoch. Ďalšou radou je mediálna diéta. Odpojiť sa od hororových informácií a agresívnych polemík na sociálnych sieťach, prejsť na režim offline a náš svet bude pokojnejší a krajší.

Anna Čapková

TRIV
BYTY-KANCELÁRIE-TREZORY-KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Mesto chce ďalšie odberné miesta

Rady pred mobilnými odbernými miestami (MOM) v Bratislave sú neúnosné, mnohí ľudia čakajú na testovanie dlhé hodiny. Magistrát chce spustiť ďalších 20 až 25 „momiek“.

„Kým sa podarí zaočkovat' dostatočné množstvo ľudí, aby bol život v meste bezpečnejší, rozhodli sme sa podniknúť kroky, ktoré by umožnili obyvateľkám a obyvateľom lepší prístup k testovaniu,“ uviedla hovorkyňa mesta Katarína Rajčanová.

Tieto kroky pokladá magistrát v aktuálnej epidemickej situácii za nevyhnutné:

■ Spustiť výrazne väčší počet trvalých mobilných odberových miest, aby bolo testovanie v Bratislave dostupnejšie, komfortnejšie a bez dlhého čakania. Okrem existujúcich 19 mobilných odberových miest žiada zriadiť ďalších 20 až 25 „momiek“, aby sa mohlo otestovať raz

za týždeň aspoň 100-tisíc ľudí. Kľúčové je, aby tieto testovacie miesta mohli opakovane a pravidelne využívať každý vtedy, keď mu to vyhovuje a kedy to potrebuje.

■ Využiť tieto mobilné odberové miesta aj na testovanie, ktoré bude potrebné na otvorenie škôl.

■ Magistrát zároveň vyhlasuje, že bratislavské samosprávy sú pripravené aj na plošné testovanie, pokiaľ k nemu po dohode s vládou príde.

Mesto Bratislava za všetky samosprávy požiadalo ministerstvo zdravotníctva, aby rezort čím skôr spustil ďalšiu výzvu na zriaďovanie mobilných odberných miest. „Je však potrebné zmeniť

doterajšie podmienky výzvy tak, aby jeden subjekt mohol prevádzkovať v Bratislave viac MOM. Dnes môže jeden subjekt prevádzkovať jedno v celej Bratislave a my navrhujeme, aby mohol v prípade záujmu prevádzkovať jedno MOM v každej mestskej časti,“ priblížila Katarína Rajčanová. „Na ministerstvo zdravotníctva budeme tiež apelovať, aby tieto miesta boli otvorené aj počas víkendov a aspoň 10 hodín každý pracovný deň, aby ich mohol využiť každý v čase, kedy mu to vyhovuje a kedy to potrebuje, a to aj počas víkendov. Zároveň navrhujeme, aby sa trvanie jedného zriadeného MOM predĺžilo z 30 dní na 60,“ doplnila hovorkyňa magistrátu.

Mesto už spolu s mestskými časťami a regionálnym úradom verejného zdravotníctva pripravuje zoznam priestorov, ktoré bezplatne poskytnú tým, ktorí na základe výzvy ministerstva zdravotníctva zriadia nové „momky“. (ts) Foto: Marian Dekan

Epidemický problém Bratislavy

Okrem vysokej hustoty obyvateľov je Bratislava aj mestom s najväčším mixom ľudí z celého Slovenska, kam denne za prácou dochádzajú desiaty tisíce ľudí z iných okresov a miest. Epidemická situácia v Bratislave preto o to viac závisí od situácie v iných častiach Slovenska.

Hľadá sa manažér na reguláciu komárov

BRATISLAVA

Komáre sú každoročným problémom Bratislavy, no možno sa niečo zmení. Magistrát totiž zverejnil inzerát s ponukou práce „projektového manažéra biologickej regulácie komárov“. Trúfate si?

Výzerá to tak, že na magistráte považujú doterajší postup boja s bodavým hmyzom za nedostatočný a treba naň zriadiť osobitný post. Na otázku, aké rozhodnutia prijali, aby sa situácia s komármi neopakovala, odpovedal v decembrovom rozhovore pre náš web banoviny.sk primátor Matúš

Vallo takto: „Prijali sme ich už v lete, jedno z nich je, že budeme spolupracovať s ruskými partnermi, pôjdeme tým istým spôsobom ako oni. Rakúšania majú zákonné výhody oproti platnej legislatíve na Slovensku, že môžu BTI vyhadzovať z lietadiel vo forme kociek ľadu, ktoré dopadnú do nových jazierok, kde sa rozpustia, čím aktivujú svoju účinnosť, a môžu tiež BTI rozdávať aj záhradkárom. Toto my na Slovensku zatiaľ nemôžeme. Určite sa však nevrátim k chemickému postreku...“ Spomínaný inzerát, ktorý magistrát zverejnil na strán-

ke profesia.sk, ponúka prácu na plný úväzok, kalamite komárov sa budete venovať celoročne. Rátať môžete s platom 1 500 eur v hrubom plus príplatky, týždňom dovolenky navyše nad rámec zákona či dvoma dňami ročne „na regeneráciu pracovnej sily“ a rôznymi výhodami. Vašou úlohou bude „kompletné projektové zastrešenie biologickej regulácie komárov“, teda koordinácia všetkých zainteresovaných strán, administratíva, školenia, vyhodnocovanie činnosti atď. Záujemcovia sa však musia poponáhľať a žiadosť poslať najneskôr do 19. januára. (ms)

Bratislavčanov je stále viac

BRATISLAVA

Počet obyvateľov posledné roky rastie iba v Bratislave, ostatné krajské mestá populáciu strácajú.

Informuje o tom Štatistický úrad SR v minuloročnej publikácii Krajské mestá z pohľadu kvality života. Od roku 2015 rástol počet obyvateľov v Bratislave o 3,1 %, pričom v Bratislavskom kraji bol rast ešte výraznejší, o 5,5 %. V ostatných siedmich krajských mestách počet obyvateľov celé roky pomaly klesá, najvýraznejšie v Nitre a v Prešove. V hlavnom meste a jeho okolí mala aj detská populácia do 4 rokov najvyšší podiel. (TASR)

Úschovňa aj servis

BRATISLAVA

Cyklisti v Bratislave môžu využiť novú službu - dlhodobú úschovňu bicyklov vrátane odborného servisu.

Úschovňa ponúka profesionálne uskladnenie bicykla od jedného dňa po niekoľko mesiacov vrátane odbornej starostlivosti o bicykel či elektrobicykel. Súčasťou je servis a diagnostika bicykla, uskladnenie v kvalitnom cyklostojane v suchom uzavretom prostredí, uzamknutie bicykla a stály dohľad vďaka kamerovému a bezpečnostnému systému. (ts)

ART INVEST
OBRÁZY NAJLEPŠIE PREDÁTE V AUKCII
Žiadne poplatky
Galeria Art Invest
Dobroviečova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Pamiatkovo chránený strážny dom má ustúpiť novej vlakovej koľaj.

Pokračovanie zo str. 1

„V septembri 2010 ho zničil požiar. Stát' ostal tehlový domček, ktorý slúžil ako dom strážnika oddielu. V súčasnosti je celý posprejovaný, z čoho vyplýva, ako sa o svoj hodnotný majetok Železnice Slovenskej republiky starajú. Avšak zámer zbúrať pamiatku kvôli novej trati a nástupištiu je celkom iná káva,“ upozornila iniciatíva Ľudská mierka na svojej FB stránke.

Zámer sa nepozdáva ani mestskému poslancovi Jakubovi Mrvovi, ktorý k nemu poslal pripomienky za seba ako občana, aj za iniciatívu Naše Karpaty. „Rozumiem tomu, že trať treba moderni-

K Červenému mostu sa má pridať nový most s tretou vlakovou koľajou.

zovať, prínosom určite budú i nové terminály, napokon, rozvoj koľajovej dopravy je perspektívny aj z hľadiska ekológie, nemal by však na to doplatiť pamiatkovo chránený objekt. Navrhujem, aby železnice presunuli strážny domček na miesto, kde nebude prekážať, a tiež vybudovali repliku čakárne, ktorá zhorela. Aj čakáreň, aj domček, aj ikonická budova staničky na druhej strane koľajiska vytvárajú historickú pamäť tejto lokality,“ zdôraznil pre Bratislavské noviny. Takisto mobilár treba podľa neho prispôbiť tak, aby korešpondoval s históriou, zapadol do daného špecifického prostredia.

Plánovaná modernizácia železničného uzla sa týka aj viacerých železničných mostov vrátane Červeného mosta na Železnej studienke, ktorý je technickou pamiatkou. Nová, tretia traťová koľaj má viesť po novom železničnom moste, ktorý bude primknutý k Červenému mostu. „V tomto prípade žiadam pridať koľaj k mostu maximálne citlivo, aby nová železná konštrukcia čo najmenej narušila vizuál Červeného mosta a neznehodnotila okolité prostredie. Verím, že krajský pamiatkový úrad bude všetky alternatívy veľmi prísne posudzovať,“ uviedol Jakub Mrva.

Zo strany Tesca v Lamači žiada tiež vybudovať most pre peších i cyklistov, aby bol aj z tejto strany vstup na Železnú studienku bezpečný a kultivovaný: „Súčasný špiňavý a zatápaný podchod pod železnicou nie je lákavý!“

Hlavné mesto zverejnilo zámer minulý štvrtok 7. januára, verejnosť ho môže pripomienkovať do 28. januára. (ac)

Foto: Marian Dekan

Železnice: Ak treba, strážny domček premiestnime

Spoločnosť Železnice Slovenskej republiky vysvetľuje, že vybudovanie tretej koľaje v úseku ŽST Bratislava Hlavná stanica – ŽST Bratislava Lamač je potrebné na zvýšenie kapacity na tejto trati tak, aby „zvládla“ predpokladaný rozsah dopravy. „V súčasnosti sa pripravuje proces EIA na vetve ZÁPAD, ktorý je nevyhnutnou podmienkou na realizáciu infraštruktúrnych opatrení na železnici. Po procese EIA sa začne príprava projektovej dokumentácie (vrátane získania územného rozhodnutia, stavebných povolení a podobne). Samotná realizácia bude nasledovať v čase, keď si to bude do-

pravná situácia vyžadovať,“ uviedla hovorkyňa Železníc Ria Feik Achbergerová. Zároveň ubezpečila: „Strážny domček na Železnej studienke bude v prípade, že to pamiatkový úrad bude vyžadovať, premiestnený do polohy, ktorá umožní vybudovanie tretej koľaje.“

Odpoveď pamiatkarov je jasná. „Krajský pamiatkový úrad Bratislava nesúhlasí s asanáciou objektov národnej kultúrnej pamiatky, zastávky Železná studienka. Asanácia národných kultúrnych pamiatok nie je prípustná za zdaných okolností,“ zdôraznil pre Bratislavské noviny riaditeľ KPÚ Ján Mackovič. (ac)

Čakáreň vedľa domčeka zničil pred 10 rokmi požiar

Čakáreň na druhej strane koľajiska. Podobná bola pri strážnom domčeku, no zhorela.

BRATISLAVA

Historická čakáreň, ktorá sa nachádzala vedľa strážneho domčeka na stanici Železná studienka, zhorela v septembri 2010. Aj tento objekt bol národnou kultúrnou pamiatkou a mestský poslanec Jakub Mrva žiada, aby železnice vybudovali jeho repliku.

Čakáreň, ktorá stála na Železnej studienke viac ako sto rokov, pohltili plamene 20. septembra 2010. Požiar bolo vidieť aj zo širšieho centra Bratislavy a likvidovali ho tri hasičské autá, osem hasičov, ako aj železniční hasiči. Podľa

vyjadrenia jedného zo svedkov v nej často prespávali ľudia bez domova. Vzhľadom na to, že v osudný deň nadránom bolo približne šesť stupňov, predpokladal, že si v čakárni zakúrili. Spoločnosť Železnice Slovenskej republiky vtedy informovala, že požiar prerušil dopravu na trati Hlavná stanica – Lamač a takmer úplne zničil tento historický objekt. Jednu časť čakárne museli z bezpečnostných dôvodov zvaliť a rozobrať. Privolaný expert ako príčinu požiaru určil neodbornú manipuláciu s otvoreným ohňom. (bn)

Foto: Marian Dekan

Testovanie

v automobilke

DEVÍNSKA NOVÁ VES
Vedeniu mestskej časti Devínska Nová Ves sa podarilo v spolupráci s vládou naplánovať pretestovanie až 16-tisíc zamestnancov automobilky Volkswagen.

„Zabezpečenie testovania zamestnancov v automobilovom závode je bytostne dôležité pre spomalenie šírenia vírusu v Devínskej Novej Vsi a v Bratislave. Je to jedno z nevyhnutných opatrení na ochranu zdravia a životov všetkých obyvateľov,“ zdôraznil starosta Devínskej Novej Vsi Dárius Krajčír. (ts)

Z námestia

ihrisko

aj psí výbeh

PETRŽALKA

Mestská časť Petržalka chce dosiahnuť, aby verejné priestory viac využívali Petržalčania z priľahlého okolia, preto sa sústreďuje práve na priestory námestia. Ešte vlni sa mestskej časti podarilo získať z Úradu vlády peniaze na revitalizáciu Šrobárovho námestia a areálu základnej školy na Čerňavského ulici. Plánuje tu vysadiť približne 50 stromov, zrekonštruovať a rozšíriť chodníky, vymeniť lavičky, vybudovať ihrisko či výbeh pre psov na odľahlejšom pozemku. (ts)

od 1150 € od 1390 €

ZADARMO:
60 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km,

AKCIA:
betónový základ zľava 50% zľava 15%, pre dôchodcov 20%

Kontakt: Šancova ulica 112 (v budove Tržnice), Bratislava
0905 320 476, 0918 504 385
031 780 4240
www.kamenarstvo-andrassy.sk

BRATISLAVA

Prvý školský polrok sa o pár dní skončí, no pre žiakov 2. stupňa a stredoškólkov akoby ani nebol, keďže v triedach sedeli len pár týždňov. Alebo je to inak? Môže online škola tromfnúť v ničom riadne, prezenčné vyučovanie? Uznávaný pedagóg a psychológ MIRON ZELINA nevidí iba negatívne dôsledky pandémie.

Starší žiaci sa od polovice októbra učili iba dištančne a doma museli zostať aj mnohí žiaci 1. stupňa, ak sa v triede objavil koronavírus. V čom je najväčšia hrozba „covidového“ školského roku?

Je evidentné, že pandémia negatívne zapôsobí na osvojenie si množstva učiva, ktoré je predpísané štátnym vzdelávacím programom. V tomto zmysle na ňu doplatia všetci žiaci, samozrejme, najviac tí znevýhodnení. No otázkou je, či to bude len negatívny dopad. Už teraz učiteľia musia vyberať podstatné učivo v jednotlivých predmetoch a ročníkoch, a tak sa dá povedať, že pandémia spustila

PROFESOR ZELINA Pandémia spustila neorganizovanú reformu školstva

la neorganizovanú reformu školstva, najmä v oblasti redukcie menej podstatného učiva. A tiež spustila revolúciu v metódach vyučovania. Čiže učiteľia dokážu udržať kvalitu vzdelávania aj v online priestore?

Učiteľia sa môžu učením na diaľku skutočne zamerať len na obsah, ktorý je predpokladom zvládania učiva vo vyšších ročníkoch. A pokiaľ učivo aj dobre precvičia, negatívne dôsledky by nemuseli byť také veľké. Otázkou je, či sa jednotlivé obsahy, predmety učiva odborne (problém zastupovania, suplovania) a či niektorí učiteľia „nevychoreli“ a stratili nádej, že sa niečo užitočné dá urobiť aj v tejto situácii.

Čo rodičia, ktorí sa chciac-nechciac tiež stali učiteľmi? Rodičia teraz možno lepšie pochopia, čo je to za prácu učiť nenučiteľné a navyše za nie vhodných podmienok. No je to aj naopak, učiteľia sa stávajú rodičmi - musia si, či chcú alebo nie, oveľa viac všímať, ako žiaci prežívajú učenie na diaľku, ako sa pri tom cítia, ako sú motivovaní... Priznali ste, že aj pre vás na univerzite je náročné vyučovať na diaľku - pritom vysokoškólcovia sú oveľa samostatnejší ako žiaci základnej či strednej školy. V čom je problém?

Existuje nielen online vyučovanie, ale aj offline, teda bez priameho kontaktu, keď učiteľia posielajú študentom učebné texty, otázky, úlohy na vypracovanie. Pri online vyučovaní je bezprostredný kontakt aspoň cez obrazovku počítača, pri offline tento kontakt chýba, no netvrdil by som, čo je lepšie a čo horšie. Online vyučovanie zdá byť najlepšie, ale... aj tu a vo všetkých prípadoch platí, že toto sú len formy, prostriedky vzdelávania. Dôležitý je obsah a metódy. Metódy také, ktoré dokážu zaujať, motivovať, a obsah zmysluplný a významný. Teda zmysluplný pre študenta a významný pre život, a to nielen profesionálny. Máte ako skúsený pedagóg dobrú radu pre učiteľov základných a stredných škôl? Dalo by sa všetkým poradiť, že čím horšie sú podmienky na učenie, vzdelávanie, tým viac si treba všímať, čo učíme a ako učíme. A hlavne viesť žiakov, študentov k sa-

mostatnému učeniu, rozvoju osobnosti. Moderne je to rozpracované vo forme autoregulatívneho učenia. Pandémia nám prevrátila život naruby, mnohí ľudia sa boja o svoje zdravie, existenciu, žijú v strese. Sú aj deti pod takýmto tlakom? Menšie deti sú plné energie, života, pohybu, záujmov. Nevnímajú túto krízu nádeje a cieľov tak ako ľudia, ktorí si už uvedomujú, čo všetko im pandémia kradne. Teória sebariadenia citenia, myšlienok, pohybov, správania hovorí o veku 9 až 11 rokov, kedy je prvý zlomový čas na uvedenie si, že som a niečo chcem ja ako osobnosť, nie ako dieťa rodiča. Vtedy sa dieťa začína orientovať a pokúša sa byť sebou. Tu je už čas klásť otázky a hľadať odpovede. Nielen na pandemickú krízu, ale aj na krízu či výzvu veku. (ac)

Foto: archív

Celý rozhovor nájdete na www.banoviny.sk

Kto je Miron Zelina

- Uznávaný pedagóg a psychológ, spoluautor koncepcii transformácie nášho školského systému (Duch školy, Konštantín, Milénium). Vypracoval systém tvorivo-humanistickej výchovy, napísal desiatky monografií a veľké množstvo vedeckých a populárnych článkov.
- Čo je výnimočné, udelili mu až tri čestné doktoráty (dr.h.c.): jeden je z verejnej univerzity (Prešov, 2009), druhý z katolíckej univerzity (Ružomberok, 2018) a tretí zo súkromnej vysokej školy (VŠ DTI Dubnica nad Váhom, 2018). Sú to uznania za jeho prínos v oblasti pedagogiky a psychológie, za prínos pre Slovensko, pre štát.
- Nedávno oslávil 80-ťku, naďalej však aktívne pracuje. Tvrdí, že je závislý od práce a od myšlienok.

Návrat detí do škôl bude určovať Covid automat

BRATISLAVA

Od pondelka 11. januára pokračujú všetky školy dištančným spôsobom výučby. Otvorené sú len škôlky pre deti, ktorých rodičia pracujú v kritickej infraštruktúre alebo povaha práce im nedovoľuje home office.

„Všetci si uvedomujeme, aké je vzdelanie dôležité. Bude sa snažiť, aby prioritou pri uvoľňovaní opatrení boli deti a školy,“ ubezpečila hlavná odborníčka ministerstva zdravotníctva pre všeobecnú starostlivosť o deti a dorast Elena Prokopová. Ako ďalej uviedla, po diskusiách s ministrami školstva aj zdra-

voťníctva a tímom konzília sa rozhodli postupovať podľa Covid automatu. Situácia by mohla podľa plánu rezortu školstva od 18. januára vyzerať tak, že otvorené budú materské školy, obnoví sa aj vyučovanie pre 1. stupeň základných škôl a špeciálne školy. Pripomíname však, že táto in-

formácia bola aktuálna v čase našej redakčnej uzávierky, takže v tejto chvíli môže byť opäť všetko inak. Otvoriť by sa mohli aj končiace ročníky stredných škôl, a to za predpokladu pretestovania žiakov a zamestnancov školy v závislosti od príslušnej vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva. Plány v súvislosti s otvorením škôl na ďalšie týždne bude ministerstvo školstva aktualizovať v závislosti od aktuálnej situácie. (TASR, bn)

Polročné vysvedčenie dostanú niektorí žiaci až v marci

Prvý polrok školského roka 2020/2021 sa skončí 31. januára. Riadny termín na vyskúšanie a hodnotenie žiakov za prvý polrok sa predlžuje do 31. marca pre žiakov, ktorých nebolo možné vyskúšať v prvom polroku školského roka. Žiakom, ktorých budú učiteľia hodnotiť dlhšie, sa vpis polročného vysvedčenia vydá 31. marca.

Ministerstvo priznalo: Otvorenie nemocnice na Rázsochách sa posunie

LAMAČ

Termín otvorenia novej Univerzitnej nemocnice na Rázsochách sa určite posunie. Podľa ministerstva zdravotníctva je dôvodom pandémie nového koronavírusu.

„Ministerstvo zdravotníctva vyvíja maximálne úsilie, aby nemocnica na bratislavských Rázsochách začala fungovať v praxi čo najskôr, avšak s prihliadnutím na pandémiu ochorenia COVID-19 nie je termín otvorenia nemocnice, avizovaný bývalým vedením ministerstva zdravotníctva, aktuálny,“ uviedla hovorkyňa rezortu Zuzana Eliášová. Návrh je v procese verejného obstarávania komplexnej prípravy celého projektu. Podľa vyjadrenia rezortu na ňom intenzívne pracuje tím odborníkov, ktorý je zlo-

Nedostavaná nemocnica na Rázsochách, ktorú zbúrali.

ný z riadiacich, analytických a strategických zložiek ministerstva zdravotníctva, ako aj odborníkov z medicínskych kruhov. Pokiaľ ide o pozemok, územie na Rázsochách je podľa ministerstva na výstavbu pripravené. Nedostavanú nemocnicu, ktorej hlavným architektom bol Jindřich Martin, zrovnali

so zemou vlni vo februári. Zmluvu o odstránení stavby podpísalo ministerstvo zdravotníctva v roku 2019, suma za zbúranie bez DPH predstavovala 17,5 mil. eur. Výstavbu nemocnice, s ktorou sa začalo v roku 1987, stopla v roku 2002 vtedajšia vláda Mikuláša Dzurindu. (TASR, bn)
Foto: archív

Kedy odvezú váš stromček?

BRATISLAVA

Vianočné stromčeky sa budú odvázať z jednotlivých mestských častí v presne určené dni až do 12. februára. Zároveň prebieha pilotný zber stromčekov z drevených ohrádok. Obyvatelia bytoviek môžu stromčeky ukladať na zvyčajné odvozné miesto zmesového odpadu. Obyvatelia rodinných domov ich zas môžu ukladať na zberné hniezda triedeného zberu (mestské časti so zavedeným vrecovým zberom k nádobám na sklo). Každý môže zároveň kedykoľvek využiť zberný dvor OLO. (ms)

Foto: Matúš Husár

Harmonogram odvozu stromčekov:

Pondelok – Staré Mesto
Utorok – Ružinov, Podunajské Biskupice, Vrakuňa
Streda – Nové Mesto, Rača, Vajnory
Štvrtok – Dúbravka, Karlova Ves, Lamač, Devín, Devínska Nová Ves, Záhorská, Bystrica
Piatok – Petržalka, Jarovce, Rusovce, Čunovo.

Vo výnimočných prípadoch, napríklad dôchodcom alebo nevládnym ľuďom, možno odviezť strom pred rodinného domu pri zbere komunálneho odpadu, čiže pri výsype čiernej nádoby sa hodí do auta aj vianočný stromček.

Spojená škola, Ostredková 10 Bratislava
Organizačné zložky:
Stredná športová škola a Základná škola

Spojená škola, Ostredková 10 v Bratislave otvára v školskom roku 2021/2022

dve triedy športového gymnázia, jednu triedu športového manažmentu a jednu triedu 5. ročníka ZŠ.
sportschool@sportschool.sk

Športové gymnázium

- úplne stredné všeobecné vzdelávanie s maturitou,
- možnosť pokračovať v štúdiu na ktorejkoľvek vysokej škole,
- príležitosť získať osvedčenie trénera II. kvalifikačného stupňa v príslušnom športe.

Športový manažment

- úplne stredné odborné vzdelávanie s maturitou,
- možnosť pokračovať v štúdiu na vysokej škole,
- získanie osvedčenia trénera III. kvalifikačného stupňa v príslušnom športe.

Základná škola

- zabezpečenie športovej prípravy žiakov,
- vhodné podmienky pre tréningový proces,
- rozšírené vyučovanie jazykov.

Podmienky prijatia:

- Spojená škola bude prijímať žiakov základných škôl na štúdium po úspešnom absolvovaní talentových skúšok, ktoré sa budú konať 13. apríla 2021 do 5. ročníka ZŠ a 20. apríla 2021 do 1. ročníka športového gymnázia a športového manažmentu.
- Kritériá prijatia budú zverejnené na webovej stránke našej školy v decembri 2020.
- Prihlášky záujemcov o štúdium je potrebné poslať do 28.2.2021.

Naši úspešní absolventi

PLÁNY PRE BRATISLAVU NA ROK 2021

Viac parkovacích miest pre rezidentov, menej komárov, ale aj bezplatný právnik pre ľudí

BRATISLAVA

Čo považujú predstavitelia bratislavských samospráv za prioritu, s ktorou môžeme rátať napriek obmedzeným financiam pre koronakrízu?

HLAVNÉ MESTO, primátor Matúš Vallo:

Veľmi chcem veriť, že koronakríza ustúpi a budeme môcť opäť voľne dýchať, pracovať a zdieľať spoločne naše životy. To je pre nás všetkých asi to, čo si aktuálne najviac prajeme. V práci budeme s vervou pokračovať aj v novom roku. Teším sa napríklad na projekt Komenského námestia, ktoré je unikátnym priestorom v centre mesta a doteraz bolo ošemetným parkoviskom. Bude to pekný nový verejný priestor, ktorý budeme môcť plnohodnotne spolu využívať. Takisto sa teším na nové stromy, ktoré, verím, budú vďaka nášmu projektu 10 000 stromov rásť „ako huby po daždi“. Doprave v meste veľmi pomôže pokračujúca električka až na koniec Petržalky, ktorá by sa tiež mala začať stavať už v roku 2021 tak, aby ňou v roku 2023 mohli jazdiť desaťtisíce cestujúcich denne. A verím, že aj komárov bude menej. Som optimista, viem, ale robíme všetko pre to, aby sme staré aj nové výzvy zvládali najlepšie, ako vieme.

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

ČUNOVO, starostka Gabriela Ferenčáková:

Prioritou našej mestskej časti bude výstavba materskej školy a pokračovanie v príprave stavebného povolenia pre základnú školu. Očakávame začiatok prác na rekonštrukcii národnej kultúrnej pamiatky - kaštieľa a sýpk, ako aj vstupnej komunikácie do mestskej časti.

DEVÍNSKA NOVÁ VES, starosta Dárius Krajčí:

V pláne máme rekonštrukciu vodnej nádrže (rybníka) a klubu dôchodcov, ktorého budova je v zlom technickom stave, ako aj nadstavbu a prístavbu Základnej školy Ivana Bukovčana 3, lebo musíme zvýšiť kapacitu tried. Rátame tiež s vybašením klubu dôchodcov novým zariadením a nábytkom. Rekonštrukciou rybníka, ktorý máme vo vlastníctve od roku 2018, sa obnoví prírodné oddychové miesto pre miestnych obyvateľov, ale aj pre turistov pohybujúcich sa v priľahlých cyklochodníkoch. V zimných mesiacoch by sa mal rybník využívať ako prírodná ľadová plocha. Investícia zahŕňa hlavne odstránenie nánosových usadenín a výmenu alebo vybudovanie nových technických prvkov.

JAROVCE, starosta Jozef Uhler:

V roku 2021 chceme pokračovať v obnove povrchu ulíc a revitalizácii chodníkov. Tiež plánujeme rozbehnúť výstavbu cyklochodníka Jarovce - Rusovce a získať stavebné povolenie na prístavbu základnej školy a telocvičňu. Na miestnom cintoríne chceme vybudovať kolumbárium (urnový háj), kúpiť ďalšiu techniku na údržbu zelene a urobiť vodozádržné opatrenia. Najväčšou investíciou by mala byť výstavba novej materskej školy, ktorá by sa mohla začať už koncom tohto roka.

DÚBRAVKA, starosta Martin Zaťovič:

Plánujeme veľkú revitalizáciu verejného priestoru na Hanulovej ulici, ktorá sa má skončiť približne o rok. Zahŕňa má multifunkčné športovisko, lezeckú stenu, detské ihrisko pre menších, originálnu šmykľavku s využitím terénu, pódium na komorné vystúpenia, podujatia, a najmä premenu betónovej a asfaltovej plochy na zelenú, prírodnú. Ide o revitalizáciu plochy väčšej ako 2 500 m². Chceme tiež pripraviť projektovú dokumentáciu na komplexné riešenie Parku Pod záhradami. S pomocou prostriedkov z bratislavského magistrátu budeme pokračovať v budovaní parkovacích miest a prípravách na parkovacie politiky. Pokračovať budeme aj v postupnej rekonštrukcii ihrísk. Prioritou sú existujúce zelené, výsadba nových stromov i pokračovanie v projektoch vo verejných priestoroch - kvitnúce záhony kvetov, kvetináče, motýlie lúky...

KARLOVA VES, starostka Dana Čahojová:

Nezdá sa to, ale väčším kapitálovým investíciám predchádza obdobie projektov, množstva zdĺhavého neviditeľného vybavovania na úradoch a povoľovačiek. Podarilo sa nám pripraviť slušný zásobník projektov. Spomeniem aspoň niektoré - stavba chodníka na Pernečkej, rekonštrukcia MŠ na Kolískovej, hĺbková rekonštrukcia školskej budovy na Majerníkovej, najmä opláštenia, revitalizácia okolia Domu kultúry a keď sa podarí, aj ďalšej časti interiéru. Trvalou prioritou zostáva všetko, čo súvisí s parkovaním - nové dopravné projekty, parkovisko na Karloveskej, pokračovanie v príprave rezidenčného parkovania.

LAMAČ, starosta Lukáš Baňacký:

Koncom novembra sme sa dostali do poslednej fázy rekonštrukcie Malokarpatského námestia. Projekt a realizácia sa uskutočnia v prvom polroku 2021 a námestie dostane novú tvár. Čaká nás rekonštrukcia detského ihriska na Malokarpatskom námestí. Vďaka združeným prostriedkom hlavného mesta a našej mestskej časti mu môžeme dopriať kvalitné nové prvky a celkovú revitalizáciu až za 61-tisíc eur. Veľkou aktivitou je aj oblasť Zlatohorskej ulice a bývalej škôlky, kde chceme robiť vodozádržné opatrenia.

RUŽINOV, starosta Martin Chren:

V prvom rade potrebujeme rozšíriť kapacitu základných škôl - bez toho nedokážeme v septembri umiestniť do škôl všetkých ružinovských prváčikov. Stále nám chýbajú aj škôlky. Ďalej sa budujú rekonštruovať cesty a chodníky, budeme pokračovať v inventarizácii zelene, revitalizácii parkov a pribudnú ďalšie rezidentské parkovacie zóny. Dokončiť by sa mala rekonštrukcia hasičskej zbrojnice a chceli by sme mať v rukách projekty na rekonštrukciu radnice, ale aj oddychovej zóny v okolí Štrkova. A ak nám to epidemiologická situácia konečne dovolí, chceli by sme do Ružinova opäť vrátiť aj kultúrne a spoločenské akcie, ktoré tu majú dlhoročnú tradíciu.

PODUNAJSKÉ BISKUPICE, starosta Zoltán Pék:

Naša mestská časť má spracovaný a schválený Akčný plán rozvoja, kde sú na rok 2021 naplánované mnohé rozvojové projekty v rôznych oblastiach života. Ich realizácia však závisí od schváleného rozpočtu poslancami miestneho zastupiteľstva.

RUSOVCE, starostka Lucia Tuleková-Henčelová:

Radi by sme sa v roku 2021 pustili do výstavby nového skateparku a workoutparku. Podávame aj cezhraničný projekt v spolupráci s partnerskou obcou Petronell - Carnuntum, ktorý je zameraný na propagáciu rímskeho dedičstva na oboch územiach.

ZÁHORSKÁ BYSTRICA, starosta Jozef Krúpa:

V roku 2021 plánujeme zrekonštruovať školskú jedáleň a nadstaviť 8 tried v základnej škole. Plus pripravíť projekt nového školského areálu v priestoroch bývalého SOU energetického.

VRAKUNA, starosta Martin Kuruc:

Našou snahou je pokračovať v obnove športovísk, detských ihrísk, a tiež v obnove fasády materskej školy. Zrekonštruovať chceme teplovodné kúrenie v ZŠ Žitavská a obnoviť tam kuchynskú technológiu. Chceli by sme tiež začať s revitalizáciou verejných priestorov, a to konkrétne Pešia zóna, lesopark a parčík pred zdravotným strediskom na Kazanskej ulici. Tiež máme v pláne vybudovať mini futbalové tréningové ihrisko s umelou trávou pre našich futbalistov.

VAJNORY, starosta Michal Viček:

Práve v roku 2021 plánujeme realizovať viaceré investičné projekty. Veľkou témou bude revitalizácia športového areálu a športovej infraštruktúry v priestore Alvia. Športová hala bude slúžiť všetkým obyvateľom Vajnôr a okolia. V neposlednom rade chceme začať s dostavbou základnej školy, ktorá už kapacitne nestíha, a takisto s výstavbou nového senior domu. Ambíciou je tiež rozšírenie cyklotrás, ktorými sú Vajnory známe. Uvažujeme už nad konkrétnymi trasami novej cyklotrasy.

PETRŽALKA, starosta Ján Hrčka:

Našou prioritou v roku 2021 bude udržať funkčnú parkovaciu politiku, v rámci ktorej budeme pokračovať vo vyznačovaní parkovacích miest. Jednou z najväčších priorit aj naďalej ostáva rozširovanie kapacít v materských školách prostredníctvom rekonštrukcie existujúcich priestorov, budovanie cyklotrás a lokálne opravy menšieho i väčšieho rozsahu.

STARÉ MESTO, starostka Zuzana Aufrichtová:

Čo sa plánov na budúci rok týka, k jasným prioritám patrí školstvo. V priebehu najbližších mesiacov mestská časť Bratislava-Staré Mesto začne s opravami viacerých základných a materských škôl vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Na rekonštrukcie sme vyčlenili takmer 650-tisíc eur z 1,5-miliónového úveru, ktorý naša mestská časť získala za výhodný úrok. Okrem toho sme získali právoplatné stavebné povolenie na realizáciu nadstavby Základnej školy Dubová. Nadstavbou sa rozšíria kapacity základnej školy o deväť tried. Okrem nadstavby sa bude realizovať aj rekonštrukcia školského dvora. Pre obyvateľov Starého Mesta mestská časť v spolupráci s našim Fondom architekta Weinwurma spustí projekt bezplatnej právnej pomoci vo veciach majetkovo-právnych záležitostí či napríklad právnych vzťahov medzi vlastníkom bytu a správcom bytových domov.

RAČA, starosta Michal Drotován:

Prioritou je začať rekonštrukciu ZŠ Plickova, čo bude najväčší projekt v Rači za posledných 30 rokov, plánujeme tiež dokončiť stredisko čistoty a nový urban park so skateparkom na Tbiliskej. Verím, že sa tiež podarí získať stavebné povolenie pre materskú školu Tramin. Mrzí nás, že viacero ďalších projektov budeme musieť pre pokles príjmov posunúť až na realizáciu v roku 2023.

NOVÉ MESTO, starosta Rudolf Kusý:

Plánujeme pokračovať v rekonštrukcii v ZŠ Kalinčiakova a ZŠ Sibirska. Na Filiálke, na pozemku, ktorý nám zverilo hlavné mesto, vznikne nový park s rozlohou približne 2 200 m². Chceme, aby v novom roku pribudol parčík na Kramároch na Vlárскеj ulici. Robíme tiež všetko pre to, aby sme mohli vybudovať prístavbu ZŠ na Odborárskej ulici.

(ac)

Foto: Marian Dekan

ORTOINOVA – Súkromná traumatologicko-ortopedická ambulancia*
Zameraná na inovatívnu liečbu chrupavky a záchranu kĺbov.

Nájdete nás v zdravotnom stredisku **MEDICENTRUM TRNÁVKA**,
ul. Pavlovičova 3 v Bratislave.

Na vyšetrenie sa objednajte telefonicky:
0948 395 168
alebo e-mailom: info@pharco.sk

PRIJÍMAME NOVÝCH PACIENTOV.
TEŠÍME SA NA VÁS!

www.ortoinova.sk

*ambulancia je súkromná, s plnou úhradou pacienta

ZACHRÁŇTE SI KĹB, ODDIALTE JEHO VÝMENU!
Unikátne bioaktívne hojenie kĺbu a kĺbovej chrupavky iba u nás

Xertbra + **CHONDRO-HYAL**

Zdravotnícke pomôcky Produkt je liečivom a pri liečbe bioaktívnym kĺbovým ušľachtľ 23 EUR na klinickom vyšetrení! 1 kúra až na 6-12 mesiacov

Liečba fibrinovým derivátom bohatým na hojivé cytokíny

Viac článkov zo života
v Bratislave nájdete na
www.banoviny.sk
a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Pre turistov aj bežcov

RAČA

V mestských lesoch sprístupnili novú turistickú a bežeckú trasu. Úsek dlhý tri kilometre vedie od Sparisk nad Peknou cestou v smere na Biely kríž.

„Trasa je alternatívou k rušnej asfaltke, ktorú využívajú peší turisti spolu s množstvom cyklistov a vznikajú tu konfliktné situácie. Vo voľné dni je tu už príliš plno, pre peších sme preto vybudovali samostatný chodník lesom, kde nájdú pokoj,“ spresnila organizácia Mestské lesy v Bratislave. Aktuálne môžete využívať prvú polovicu trasy, ktorá už je dokončená. Do začiatku rekreačnej sezóny dokončia aj zvyšný úsek v smere na Biely kríž. Trasa bude súčasťou Štefánikovej magistrály. „Režim na asfaltovej ceste zostane rovnaký, t. j. zmiešaná cesta pre peších, cyklistov a autá údržby lesoparku,“ uviedla organizácia. (TASR)

Do podchodu sa vrátili robotníci

DÚBRAVKA

Po dvoch rokoch pauzy sa do podchodu pri Obchodnom dome Saratov v Dúbravke vrátili robotníci. Dokončiť majú to, čo sa na prvýkrát nepodarilo.

Ide najmä o budovanie výtahových plošín k nástupiskám MHD. „Počas prác na jednotlivých plošinách by mali byť schodiská k nástupiskám na istý čas nielen obmedzené, ale aj uzavreté. Chodci by mali prechádzať po dočasných prieťahoch po povrchu. Okrem odstránenia bariér by mala rekonštrukcia zvýšiť aj bezpečnosť v podchode. Pribudnúť má kamerový systém,“ informuje mestská časť na sociálnej sieti. Práce v podchode by mali trvať približne do mája tohto roku. (ms)

Vyberte sa chodníkmi čarovného údolia Vydrice

TIP NA VÝLET

BRATISLAVA

Na krátky výlet údolím Vydrice sa dostanete zo Železnej studničky a môžete len tak túlať v lese alebo pokračovať až na Kačín a Biely kríž.

Tip na výlet ponúka na svojom webe bratislavská župa. Vydrica je jeden z mála tofikálnych situácií. Vo voľné dni je tu už príliš plno, pre peších sme preto vybudovali samostatný chodník lesom, kde nájdú pokoj,“ spresnila organizácia Mestské lesy v Bratislave. Aktuálne môžete využívať prvú polovicu trasy, ktorá už je dokončená. Do začiatku rekreačnej sezóny dokončia aj zvyšný úsek v smere na Biely kríž. Trasa bude súčasťou Štefánikovej magistrály. „Režim na asfaltovej ceste zostane rovnaký, t. j. zmiešaná cesta pre peších, cyklistov a autá údržby lesoparku,“ uviedla organizácia. (TASR)

Drevený domček na Kačine otvorili v októbri 2016.

Meander horného toku Vydrice.

Altánky na Železnej studničke.

Dostanete sa tam aj zo Železnej studničky. Od Vojenskej nemocnice prejdete parkoviskom pod Červeným mostom a po asfaltovej ceste Hornou Mlynskou dolinou popri potoku. Minierte zrekonštruovaný mlyn Klepáč, neskôr budovu Mestských lesov Bratislava a Deviaty mlyn. Na križovatke ciest stáli pôvodné liečebné kúpele, odbočíte doľava a začnete po ceste stúpať smerom na Kačín. Pozdĺž tejto časti cesty môžete vidieť náučnú trasu – zopár drevených zvieratiek aj s popismi na informačných tabuliach, ideálne miesto pre rodičov s deťmi.

Z Kačina sa vyberte prudko do kopca na hrebeň Hrubého vrchu. Tu na križovatke cyklotrás odbočíte doľava a po mierne členitom teréne sa po modrej cyklistickej značke dostanete až na Malý Slavín. Neďaleko tejto trasy sa nachádza aj Písaný kameň. Malý Slavín je známa križovatka turistických a cykloturistických trás medzi Mariankou a Račou. Nachádza sa tu veľký drevený prístrešok, ohnisko, studnička, minifutbalové ihrisko a, samozrejme, aj pamätník dvoch ruských vojakov – Malý Slavín. Odtiaľto pokračujte popri prístrešku vpravo a modrá cyklotrasa vás privedie až na križovatku cyklotrás v údolí Vydrice.

Od orientačného stĺpika na lúčke pokračujte ďalej doľava, hore údolím Vydrice, neskôr potom prebrodíte Vydricu a jemne stúpate k ďalšiemu, už menšiemu brodu a prejdete opäť na druhú stranu potoka. Miernym stúpaním pridete až na asfaltovú cestu a zabočíte doľava a po tejto asfaltke pridete po chvíli na Biely kríž. (bsk, nc)

Foto: Matúš Husár, TASR

Aj nový food court v Priore doplatil na koronu

Bedeker gurmána

STARÉ MESTO

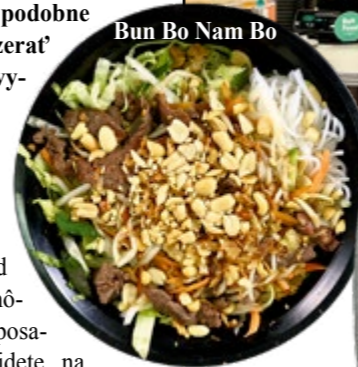
Veľký food court v nedávno obnovenom obchodnom dome Prior od začiatku lákal na špeciality rôznych medzinárodných kuchýň. Ponúkať ich malo najmenej 14 gastroprevádzok, korona však urobila svoje: minulý týždeň fungovali len tri z nich a podobne to môže vyzerať aj dnes. Ale vybrať sa dá.

Pravidlá sú rovnaké ako v reštauráciách: ani v tomto food courtu sa nemôžete k jedlu posadiť, buď vyjdete na

poschodie OD Prior na Kamenom námestí sami a dáte si ho zabaliť, alebo využijete službu take-away. Odhadli sme, že záujem o donášku je solidný, v čase nášho testovania minulý štvrtok sa tu kuriéri striedali často. O veľkorysosti ponuky sa však neďa hovorí. Na výber sme mali len špeciality dvoch vietnamských prevádzok a v

teľtretej výlučne kuracie mäso v rôznych variáciách. Aj za to málo sme však boli vďační, zmena po dojedaní vianočných dobrôt prišla v ten pravý čas. Hoci aj v prípade tohto food courtu ide v princípe o „rychle jedlo“, ceny nie sú úplne nízke. Rátajte tiež s tým, že si priplatíte za balenie – nielen za box, ale aj za tašku, do ktorej vám ho vložia. Takže možno zistíte, že kompletné menu v tej „vasej“ reštaurácii by bolo lacnejšie... Ale tieto úvahy nás netrápili.

Začali sme polievkou *Pho Chay* (5,90 €) a konštatujeme, že bola skvostná. Je to vegetariánska verzia obľúbenej vietnamskej polievky, v ktorej sme mali okrem rydzých rezancov a sójových kličkov tofu, ázijské huby, plátky červenej cibule aj

mladú cibuľku. K tomu všetkému sme si navyše vyžiadali čili omáčku. Chuť polievky bola lahodná, sladkastá, a práve vďaka pridanému čili pikantná presne tak, ako nám to vyhovovalo. Tento zážitok nás vyšiel vrátane misky (0,50 €) a papierovej tašky (0,20 €) na 6,60 €, ale nebolo čo ľutovať. Okrem toho, porcia bola obrovská, dosť aj pre dvoch.

Ďalšia vietnamská špecialita, na ktorú sme vsadili, bola *Com Rang Bo* (5,80 €), čo je pražená ryža s mäsom podľa výberu. My sme si zvolili hovädzie, ale môžete ho vymeniť za kuracie alebo krevety, aj za tofu. Ryža so zeleninou, hráškom, sójovými kličkami, hubami a cibuľkou bola predovšetkým dobre upravená a výborne ochutená - nič pikantné, skôr lahodné, chuťovo jemné. Tenké plátky mäsa však boli miestami na náš vkus tvrdšie a trochu nás zamotal aj účtovný doklad. Najskôr sme ho nedostali s vysvetlením, že až keď nám pripravila jedlo... potom nám dali jedlo bez účtu... a nakoniec (keď sme si účet opäť vypýtali) sme navyše zaplatili

o „taška“ (0,20 €), ktorú sme však nedostali... Aj tento zmatok však pripisujeme „korone“, vnímali sme, že predajca kontinuálne vyjavuje nielen našu objednávku, ale okrem nej veľa ďalších objednávok v rámci take-away. Aby sme to skrátili: dohromady nás tento obed vyšiel 6,50 € a celkom sme si pochutili.

No a nevynechajme *Bun Bo Nam Bo* (7,20 € s balením), čiže kúsok hovädzieho, rydzové rezance, veľa zeleniny (uhorka, mrkva, šalát), sójových kličkov aj arašidov a k tomu rybia vietnamská omáčka. Táto špecialita bola dobre vychutená vietnamskými bylinkami, zelenina čerstvá, mäsko mäkučké, lákavý bol aj „vizuál“, hoci uložený v boxe... Ale pozor, ak nemáte radi oriešky, nie je to nič pre vás.

Kuracie prsia na kari (5 € s balením) boli klasikou, ktorá nás neohúrila, ale ani nesklamala. Ako prílohu sme si zvolili ryžu, no na výber sme mali tiež pečené zemiaky a cestoviny. Mäsko mäkké, osvedčená kombinácia s kari

omáčkou fajnu škoda len, že nám z nej nepridali viac. Čakali sme, že kuracie prsia budú suchšie, no myšlili sme sa, aj hrubšie kúsky boli šťavnaté. A porcia obrovská!

Foto: md, ac

MARIANUM
POHREBNÍCTVO MESTA BRATISLAVA

25% ZĽAVOVÝ

na kvetinové dary a zapožičanie luxusnej kvetinovej výzdoby

KUPÓN

www.marianum.sk

- Nová kancelária pre vybavovanie pohrebů v Krematóriu
- Nové kvetinárstvo na Šafárikovom námestí s možnosťou doručenia kvetinových darů k pohrebu, alebo k pomníku

Platí pre objednávateľa pohrebu v PS MARIANUM do 30. 6. 2021.

BRATISLAVA

Lamač hľadá nájomcu pre športovú halu

Mestská časť Bratislava – Lamač ako vlastník budovy Športová hala Lamač, ulica Na barine 15, Bratislava, ponúka záujemcom o nájom športovej haly možnosť absolvovať obhliadku tejto budovy a predložiť informatívny zámer využitia tejto haly v oblasti rozvoja športových a telovýchovných aktivít v Lamači do termínu 31. január 2021. Zámerom vlastníka je využiť informácie (potenciálne využitie haly) získané kontaktom s potenciálnymi záujemcami ako jeden zo zdrojov prípravy zadania obchodnej verejnej súťaže na dlhodobý prenájom športovej haly v priebehu roka 2021. Pre bližšie informácie sme vám k dispozícii na vca@lamac.sk

Najviac vás zaujalo na našom webe **banoviny.sk**

FACEBOOK Kolibu a Kamzík zaplavili po sviatkoch davy, ľudia si nedali ujst' radosť zo snehu
www.facebook.sk/banoviny

Prvé Dlhé Áčko: Na pol milióna ľudí v BA okrese máme, žiaľ, malý výber pobytu v prírode. Pol milióna ľudí sa ťažšie rozptýli na malom priestore okresu BA ako násobne menej ľudí na oveľa väčšej ploche iných okresov

Sasenska Smolinka: A kam majú ísť s tými deťmi? Sa zavrite do paneláka s 3 deťmi. Znudené, zgemblené, obézne... Pohyb potrebujú, nie doma sedieť.

Kik Zi: Čo je hlúpe na tom ísť s deťmi na vyzduch?

Ján Radomír Papuga: Po prvé sú v prírode, po druhé nie sú medzi múrmi domovov. Ja dnes nikam nejdem, lebo ľudia hromadne išli von. Ale verte, že sa už škriabem na steny od toho, že som rok zavretý! A skúste byť zavretí s 2 - 3 deťmi celý deň. Ak nebudú mať pohyb, uvidíte tie čísla po pár mesiacoch - na psychiatrii, obezitológii, pediatrii, ortopedii... Bol som pred Vianocami na viacerých miestach a videl som krásne odstupy, ohľaduplnosť, umývanie rúk...

Michal Oka Mih: Na situáciu počas dňa už zareagoval aj Úrad verejného zdravotníctva. „Nepodliehajte falošnému pocitu bezpečia. V prípade prechádzok v prírode v rámci okresu si zvolte menej frekventované miesta. Rešpektujte, prosím, aktuálne platné opatrenia. Sú nastavené tak, aby znižovali mobilitu a stretávanie sa s ľuďmi. Cestovanie, návštevy, výlety a stretnutia s ľuďmi, s ktorými nežijete v jednej domácnosti, sú v súčasnej, veľmi vážnej epidemiologickej situácii, výrazne rizikové,“ vyzval ľudí.

Monika Jurfková: Parkoviská a okolité cesty boli plné, avšak tí, čo parkovali nižšie, si to vyšliapali. Kopec nebol vôbec taký preplnený, ľudia s deťmi sa „stratili“ v lese, boli na prechádzke, na lúke atď. Bratislavčania sú naozaj disciplinovaní. Mestská polícia bola na cestách aj na kopci a dohliadala na poriadok.

Minister Budaj: Riešením pre podzemnú vrakunskú skládku by bola úplná likvidácia odpadu

Juraj Štubniak: Venoval som sa tejto skládke 5 rokov a neverím, že sa vôbec niečo udeje.

Pavol Sojak: To je ľahké povedať, ale však sa k tomu už v minulosti vyjadrovali odborníci, že celková likvidácia je v stovkách miliónov eur a hlavný problém je, že ten odpad nie je kam odviezť, keďže podľa nových zákonov by sa niečo také ani nemalo ukladať na skládky. A ani sa presne nevie, čo tam všetko je. Takže je fajn povedať, že má sa to riešiť ináč, ale kde na to zoberieme peniaze a ako ináč to spraviť? Toľko politikov sa za tie roky k tomuto vyjadrovali a nič sa zatiaľ neurobilo.

Hlavné mesto SR Bratislava

oznamuje zámer prenajať na základe obchodnej verejnej súťaže nebytové priestory v Bratislave:

- nebytový priestor č. 901 vo výmere 102,47 m² na Jasovskej 1, k. ú. Petržalka
- stavba bez súpisného čísla – Mýtny domček, k. ú. Staré Mesto

Podmienky obchodných verejných súťaží a súťažné podklady sú zverejnené na úradnej tabuli na prízemí Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy a na internetovej stránke www.bratislava.sk. Záujemcovia si ich môžu vyzdvihnúť osobne v budove Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy, Primaciálne nám. 1, Bratislava, prízemie „FRONT OFFICE“, v pracovných dňoch od 11.12.2020 do 11.02.2021 v čase od 9:00h do 14:00h. Prihlášky je potrebné doručiť do 11.02.2021 do 14:00 h do podateľne Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy alebo zaslať poštou. V prípade doručovania prihlášky poštou sa za deň doručenia prihlášky považuje deň doručenia poštovej zásielky vyhlasovateľovi.

Staré električky ničia obnovené trate

BRATISLAVA **Niektoré električkové trate sa napriek rekonštrukcii pomerne rýchlo opäť dostanú do zlého stavu. Naša čitateľka je presvedčená, že za tento problém môžu aj staré električky.**

Opraviť sa trať, je ako nová. Pustia sa na ne staré električky s nedostatočne vycentrovanými nápravami. Najviac škodia tie električky, ktoré majú „ploché“ koleso, čo sa prejavuje jeho klepaním. Takáto električka by nemala byť pustená na trať. Ploché

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Spušíť v Sade Janka Kráľa: Musí to byť?

Naozaj oceňujem, že sa samospráva odhodlala k bezpečnostnému orezu drevín v Sade Janka Kráľa vrátane odstraňovania chorých a starých stromov, pri ktorých hrozí, že spadnú. Rozhodne sa mi však nepozdáva, v akom stave nechávajú plíčovú po odchode svoje „pracovisko“. Na ilustráciu posielam túto fotografiu.

Alexander z Petržalky

Slovenčina sa už akosi nenosí...

Bývam na Páričkovej ulici a celé mesiace sledujem stavebný ruch v mojom okolí. Nie som tým nadšená, ale, našťastie, práce sa už pomaly končia. A vidím, že Bratislava bude mať opäť jednu zaujímavosť. Zo zadnej strany budúcej autobusovej stanice stojí toto čudo. Rozumiem, je to parkovisko pre bicykle, jasne vidím nápis v angličtine. Len rozmýšľam, prečo chyba označenie cykloveže aj v slovenskom jazyku.

Eva Szakálová

Správy z podsvetia

Aj pri kúpe vecí cez internet buďte opatrní! Polícia obvinila Bratislavčana, ktorý podviedol viacerých ľudí. „V júni 2019 sa telefonicky skontaktoval s mužom z Rimavskej Soboty, ktorý na internete zverejnil inzerát na kúpu motora do automobilu značky Fiat. Dohoda znela, že po uhradení sumy 265 eur na účet predávajúceho bude tovar dodaný. Kupujúci tovar doposiaľ nemá a ani peniaze mu neboli vrátené,“ uviedla polícia. Rovnakým spôsobom Bratislavčan podviedol ďalších troch mužov a jednu ženu z rôznych kútov Slovenska. Obvinenému hrozí trest odňatia slobody na 3 až 10 rokov. (TASR)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore

► prehratie foto prezentácie zo života zosnulého

► kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

REDAKCIA

Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

Páni čašníci z legendárnych bratislavských kaviarní

Bratislava kedysi

Keď si hosť v Kryme objednal namiesto kávy „našu kávu“, pán Šipický mu v šálke priniesol vodku alebo becherovku. Vrchný čašník v Carltone Ján Šimko obsluhoval aj veľké celebrity v zahraničí, živou legendou sa stal tiež Dušan Pevný, ktorý odchádzal do dôchodku v roku 2003 z hotela Devín. Boli to páni čašníci, na ktorých si mnohí Bratislavčania pamätajú dodnes.

„Keď pôjdeš do kaviarne, stráň sa ľuďmi, ktorí sú príjemní k tebe a nepríjemní na čašníka. Vyhní sa podnikom, ktoré sú oblepené ponukami PRIJMEME BRIGÁDNIKA. Čašník nie je brigáda, je to ctihodná profesia, ktorá pomáha život aj prežiť.“

Takúto radu do života dostal spisovateľ Juraj Šebo od svojej mamy a prezradil ju v knižke Kaviarne, krémy a vinárne v Bratislave 1960 – 1989. A je pravda, že pri spomienke na známe kaviarne sa nám často vybaví v mysli aj konkrétni čašníci. Viacerí sa stali svojho času živými legendami. Boli to diskretní a všímaví elegáni v smokingocho, aj zdroje cenných informácií. Jednoducho, páni čašníci.

Juraj Šebo sa v spomínanej knižke venuje rôznym bratislavským historikám, ktoré preberal so svojou mamou. Aj tým z kaviarenskeho života. Medzi najznámejšie postavy v kaviarni hotela Carlton

patril v 60. rokoch hlavný čašník Ján Šimko. Mal ešte starú školu, a zrejme aj preto si ho vyžiadali na svetovú výstavu Expo v roku 1958 v Bruseli. V československom pavilóne tam obsluhoval veľké celebrity, ako napríklad iránskeho šacha Muhammada Rezu Pahlavího či ruských predstaviteľov Nikitu Chruščova a Leonida Brežneva. Hoci to bol pán čašník, ku všetkým hosťom sa správal rovnako, nepovažoval ich za prostriedok plnenia pokladnice, ale za ľudí, okolo ktorých neslobodno chodiť ľahostajne či nevšímavo. Autori úspešnej divadelnej hry Tančiareň Martin Huba a Martin Porubjak sa zrejme ním inšpirovali pri inscenovaní postavy starého čašníka, pretože Šimko kedysi v Carltone a neskôr v hoteli Devín obsluhoval už aj ich rodičov.

Krym v roku 1917 ako Cafe Baross

Váženým čašnikom bol tiež Dušan Pevný. Do hotela Carlton nastúpil v roku 1958 ako pikolík, postupne sa prepracoval z obsluhujúceho čašníka až na hlavného čašníka. V Carltone pracoval do roku 1993, potom prešiel do Devína, kde bol až do svojho dôchodku v roku 2003. Dušan Pevný v rozhovore v Šebovej knižke prezradil aj to, či v Carltone, ktorý v roku 1913 kúpil Heinrich Prüger (1867 – 1929) a prestaval ho spolu s bratom Júliusom (1871 –

Vrchný čašník Ján Šimko obsluhoval aj významné osobnosti.

1930), naozaj strašilo. „Je to pravda, táto povest' prežila až do našich čias. Starší z bratov Prügerovcov sa v čase svetovej hospodárskej krízy v roku 1929 obesil priamo v priestoro-“

Hotel Krym síce nemal takú vysokú úroveň ako Carlton či Devín, no o to obľúbenejšia bola reštaurácia a malá kaviareň. Pôvodný názov bol Bláha a ešte predtým Baross. „Pamätám si na čašníka zo starej školy,“

pána Šipického, pracoval tu do svojich 85 rokov,“ píše Juraj Šebo. „Bol pamätníkom doby, ktorá bola pre väčšinu jeho hostí nezažitou minulosťou. Pohyboval sa na „pláci“ s noblesou, ako v monackom kasíne, významnejších hostí poznal po mene, každému priniesol, čo bolo treba. Keď mu dali veľký tringelt, časť vrátil a povedal – kúp deťom niečo sladké.“

V 80. rokoch, keď sa alkohol mohol podávať až po desiatej hodine dopoludnia, vítal

Šipický štamgastov vetou - „Naša káva bola vodka alebo becherovka, ktorú priniesol v kávovej šálke,“ doplnia Juraj Šebo.

V deň, keď pán Šipický zomrel, aj v deň jeho pohrebu bol stôl v Kryme plný poldecákov a sviečok. Ako prejav vďaky tých, ktorých tu pri nekonečných tvorivých diskusiách obsluhoval. (bn)

Foto: Vydavateľstvo Marenčin PT

Spracované podľa knihy Juraj Šebo, Kaviarne, krémy a vinárne v Bratislave 1960 - 1989, Vydavateľstvo Marenčin PT (so súhlasom vydavateľstva)

Bratislavské **Noviny** vyjdú o mesiac 5. februára 2021

Nedostávate Bratislavské noviny?

Nahláste nám vašu presnú adresu na: 02/32688830, redakcia@banoviny.sk

E-mail: skrabakova@banoviny.sk

PR reklama je graficky vyznačená ■ www.banoviny.sk

E-mail: redakcia@banoviny.sk

Telefón: 02/62801182
Inercia: Claudia Škrabáková
Telefón: 0911 668 469

	Jonathan Swift	druh buriny	podpera	grgá	skratka Akadémie múzických umení	3. časť tajničky	Pomôcky: odeón, loran, urolit, fusit, darg	francúzska šansónierka a herečka	koncertná sieň (zried.)	EČV Šale	skratka plukovníka	grécky boh lásky	1. časť tajničky	látky vyvolávajúce vracanie
	sústava navigácie						vývinom sa dostane							
	omámme alkoholom						staršie mužské meno							
	cnosne (arch.) mongolskí vládcovia						žen. meno			pichá rohami smerom dolu				
Autor križovky: Juraj Mitošinka	skratka olympijských hier	2. časť tajničky	nezdravá prútený plot		lietadlo (kniž.) trochu odpíte						páštiansky úder druh esteru			
vie					dojednal umelým spôsobom							rímske číslo 6 prázdniny (zastar.)		
cudzokrajná šelma					vzbudí záujem syčia				návštevník podujatia cenina					
Pomôcky: Talos, balboa, salol, kranium	strážne zvieraťá kramľa				smidka druh hustého mastiva				ktorá veľa kope toliar, po česky					
skratka Slovenskej ligy v Amerike				tietohľa dobal			toľký, po česky mužské meno							vzťahujúca sa na gorilu
aký (hovor.)			prudko zavrel spočívam							druh rašeliny podtyp				
stane sa vdovou					medený obor z Kréty farebnosť						oxid telúmatý starorímsky boh			
panamské platidlo				ázijská púšť oválny výrastok								skratka Českej republiky kosil		
divoch (pejor.)				gauner posúva					vyčíňaj (expr.) šľahla					
Pomôcky: pali, Dalida, plezit, kopt, lipid	skratka pre telefón natieraj lakom			salicylan fenylnatý lesný roh (hud.)				zaškrkotal zákerne						
kameňolom				druh hlučného gibona stužka				prívýka si druh zliatiny						
skratka pre ako hosť			ponorenie sa vynadať				dovoľuje	4. časť tajničky						
halúzka					mohamedánsky boh lebka					značka rádia germánski škriatkovia			5. časť tajničky	hnevajú sa (expr.)
veľmi sa prekvapí					múčne jedlo vypieral						leský náter slávnostné siene			
prijímajú potravu ústami				nezatajila drobné gufaté náboje								tu máš stenové výčnelky		
Pomôcky: emetiká, tavot, hulo, loboda	zľaknutie znečistený uhlík (zastar.)			skaliská alkoholický nápoj						vláknité uhlie indické nárečie				
kovat				druh munície silicid uránu					polovice osí túžil (bás.)					
skratka obrnenej divízie			močový kameň semitský boh					prívýkla skratka roľníckeho družstva						
jemnozrná hmota					skryli, schovali							severský cicavec		
dvojkolesové vozíky					natierajú mydlom							ženské meno		